



Utveckling och förvaltning

Lina Bryske Morin, 0555-421 19
Administrativ chef
lina.bryske-morin@grums.se

Svar på remiss om förslag till nationell plan för transportsystemet 2026–2037

Grums kommun har tillsammans med länets övriga kommuner, Region Värmland, näringslivet och andra intressenter enats om fem viktiga prioriteringar för Värmlands transportinfrastruktur. Dessa synpunkter har framförts till Trafikverket och berört departement vid ett flertal tillfällen genom åren.

Grums kommun har nu granskat förslaget till nationell plan och vill framföra följande synpunkter. Våra ställningstaganden grundar sig på kommunens behov av fungerande transporter för näringsliv, invånare och beredskap.

Sammanfattning av Grums kommuns svar

Grums kommun delar den bedömning som Region Värmland, Vänersamarbetet samt politiker och näringslivsföreträdare från hela Värmland har gjort. Vi välkomnar satsningen på drift och underhåll samt att slussarna i Trollhättan finns kvar i planen. Dessa åtgärder är viktiga för industrins transporter och för att hela Sverige ska fungera. Samtidigt är vi mycket bekymrade över att Trafikverkets förslag saknar satsningar på dubbelspår på Värmlandsbanan, mötesseparering på E18 Valnäs–Töcksfors och förbättringar på E45. Dessa stråk är avgörande för näringslivets konkurrenskraft, kompetensförsörjning och totalförsvaret. Vi anser att samhällsekonomiska kalkyler inte får vara det enda styrande verktyget – investeringar i Värmland är investeringar för hela Sverige. Grums kommun uppmanar regeringen att justera planen så att våra gemensamma prioriteringar får genomslag: dubbelspår Kil–Karlstad–Kristinehamn, mötesseparering E18, förbättringar på E45 samt följdinvesteringar kopplade till slussarna. Vi står bakom Värmlands gemensamma inspel och ser fram emot en nationell plan som stärker både regional och nationell utveckling.

Grums kommuns synpunkter utifrån prioriterade områden

Fokus på drift och underhåll

Förslaget möter Grums kommuns behov.

Grums kommun välkomnar Trafikverkets förslag om en förstärkt satsning på drift och underhåll av transportinfrastrukturen. Det är en av få delar i planen som tydligt gynnar hela landet, inklusive mindre kommuner och glesare regioner som Värmland.

Kapacitetsförstärkningar på Värmlandsbanan, särskilt dubbelspår mellan Kil – Karlstad – Kristinehamn

Förslaget möter inte Grums kommuns behov.

Kapacitetsförstärkningar på Värmlandsbanan är centrala för att säkra framtidens transporter i regionen. Sträckan är en del av det viktiga stråket mellan Oslo och Stockholm, och är redan idag hårt belastad. För Grums kommun innebär detta att både persontrafik och godstransporter riskerar att drabbas av förseningar och begränsningar. Ett dubbelspår skulle möjliggöra tätare och mer tillförlitliga avgångar, vilket stärker arbetsmarknaden och gör det lättare för invånare att pendla till jobb och utbildning.

För näringslivet i Grums är punktliga transporter avgörande för konkurrenskraften, särskilt inom industrin. Dessutom bidrar ökad järnvägskapacitet till att fler transporter kan flyttas från väg till järnväg, vilket är positivt för klimatet och minskar vägslitage. En dubbelspårig bana ökar också robustheten i transportsystemet, vilket är viktigt ur beredskapssynpunkt. Slutligen är detta en investering i regional tillväxt – bättre infrastruktur skapar förutsättningar för etableringar, turism och samverkan över kommungränser.

Byte av slussar mellan Vänern och Göta älv

Förslaget möter i huvudsak Grums kommuns behov.

Utbyte av slussar är nödvändigt då vissa företag är helt beroende av sjöfarten för sina transporter. I Karlstadsregionen bedöms cirka 1400 arbetstillfällen vara direkt eller indirekt beroende av sjöfarten. Vidare är Vänersjöfarten avgörande för att minska belastningen på väg och järnväg. Den möjliggör kostnadseffektiva och klimatsmarta transporter för basindustrin och stärker beredskapen vid kriser. Bevarandet av slussarna är av vikt för utveckling och tillväxt i de samhällen som idag utgör besöksdestinationer. Vattenvägen mellan Vänern och havet är viktig för svensk besöksnäring. Ett mobilt båtliv hotas om slussarna försvinner. Besöksmål och näringar vid Vänern, Göta älv och Göta kanal är beroende av att slussarna finns kvar.

Grums kommun som en del av Vänersamarbetet är positiva till att slussarna i Göta älv/Trollhätte kanal kvarstår som namngivet och kostnadssatt objekt (XVA300). Det är dock av största vikt att beslut om byggstart fattas allra senast 2028.

Vidare ställer sig Grums kommun negativ till att inte följdinvesteringar för satsningar på nya slussar i Göta älv/Trollhätte kanal finns med som ett namngivet och kostnadssatt objekt (SVR2601). Det är av stor vikt att följdinvesteringarna finansieras och planeras i samband med byggnation av nya slussar i Göta älv.

Förbättringar på E45 och Norge - Vänerbanan

Förslaget möter inte Grums kommuns behov.

Utvecklingen av E45 och Norge/Vänerbanan är avgörande för att förbättra trafiksäkerheten och tillgängligheten i det regionala stråket mellan Värmland och Västra Götaland. För Grums kommun, som ligger strategiskt längs E45, innebär detta både direkta och långsiktiga effekter. Vägen är hårt trafikerad och har flera olycksdrabbade sträckor, vilket påverkar både invånare och företag negativt. Mötesseparering och andra säkerhetsåtgärder är därför nödvändiga för att minska risken för allvarliga olyckor.

Norge/Vänerbanan är en viktig järnvägsförbindelse för gods- och persontrafik, särskilt för exportinriktade industrier i Grums. Förbättrad kapacitet och punktlighet i järnvägstrafiken stärker kommunens näringsliv och möjliggör överflyttning av

transporter från väg till järnväg – vilket är positivt ur både klimat- och beredskapsperspektiv. Dessutom bidrar bättre tillgänglighet till att invånare i Grums lättare kan ta del av arbetsmarknad, utbildning och samhällsservice i angränsande regioner.

Grums kommun är positiva till att Norge-Vänerbanan förstärks med ett nytt mötesspår i Trafikverkets förslag, men ser med oro på att säkerhetsåtgärder på E 45 i Värmland plockas bort.

Utveckling av E18 mellan Valnäs och Töcksfors

Förslaget möter inte Grums kommuns behov.

Grums kommun vill att sträckningen går mellan Töcksfors och Nyängen.

Sträckan mellan Valnäs och Töcksfors är den enda del av E18 mellan Oslo och Stockholm som ännu inte är mötteseparerad. Det gör den till en säkerhetsrisk på en annars strategiskt viktig vägförbindelse mellan två huvudstäder.

Det finns också kapacitetsbrister med återkommande kö olyckor på E18 genom Karlstad med många anslutningar till annat vägnät. I Grums finns en signalreglerad korsning i plan och några korsningar till annat vägnät som inte är trafiksäkra.

För Grums kommun, som ligger nära E18 och har både invånare och företag som är beroende av vägtransporter i öst-västlig riktning, är detta en fråga om trafiksäkerhet, tillgänglighet och regional utveckling.

För Grums innebär en förbättrad E18 också ökad tillgänglighet till gränshandeln, arbetsmarknaden och logistiknav i Norge, vilket stärker kommunens roll i det regionala och internationella samarbetet.

Sist men inte minst är sträckan en del av ett totalförsvarsstråk, där robust infrastruktur är avgörande för att kunna hantera kriser, transporter av samhällsviktiga varor och militär mobilitet.

Malin Hagström (S)
Kommunstyrelsens ordförande